
Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Skriv dagtilbuddets navn

Skriv årstal

Højreklik her og vælg Skift billede for at indsætte billede eller logo

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig refleksivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

De seneste 2 år, har der i Børnenes Rige været særlig fokus på:

- Relationer og samspil. Vi har dagligt opdelt børnene i mindre grupper med tilknyttet voksne, for at skabe ro og nærvær til at udvikle relationer og samspil børnene imellem samt mellem børn og voksne.
- Leg og aktivitet. Vi har arbejdet med at skabe nye legemiljøer, hvor legetøjet er kommet mere frem og er blevet lettere tilgængeligt for børnene. Vi har arbejdet med, at skabe små rum i det store, for at skabe ro til legen og mulighed for fordybelse. Det er gjort med henblik på at beskytte legen.
- Sproglig udvikling. I vuggestuen arbejder vi hver måned med fokus-ord. Vi sætter ord på og laver mange gentagelser, er meget bevidste om brugen af kropssprog. Vi synger meget og har fokus på visuel understøttelse. Kigger og læser i bøger. I børnehaven gør vi brug af ”Litteracy” (materiale til at arbejde med det tidlige skriftsprog) og ”Nummeracy” (den tidlige matematiske opmærksomhed). Materialet er tilgængeligt for børnene. Vi arbejder i små grupper, hvor vi arbejder med rim og remser, spiller spil, kigger og læser i bøger. I samling deler vi børnene i grupper efter alder og udvikling, så sprog og aktiviteter tilpasses børnegruppen.
- Natur, udeliv og science. Vi gør brug af det materiale, der er udleveret fra dagtilbud og undervisning, når vi arbejder med natur/naturforståelse.

Vi er meget ude og gør brug af den natur vi har omkring os, arbejder med kendetegn for årstider.

I frost og sne er vi ude at mærke, smage og røre ved sneen. Vi leger med sneen på forskellige måder. Vi kælker, bygger snemænd og leger sneboldkamp mm.

Vi tager på bondegårdsbesøg og ser og rører ved dyrene. Vi finder ud af hvor mælk og æg mm. kommer fra.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Personalet reflekterer og sparrer dagligt med hinanden, herunder løbende evaluering. PLF/PLC - Tanken bag PLF er, at være et professionelt lærende fællesskab, hvor vi sammen er undersøgende og eksperimenterende på praksis. Vi anvender PLC-modellen til systematisk at arbejde undersøgende og eksperimenterende med læringsmiljøet, det dobbelte læringsblik, børneperspektivet samt evaluering. I forhold til børnegruppens trivsel og udvikling har vi på P-møder og stuemøder arbejdet med den pædagogiske læringscirkel (PLC).

ICDP: Formålet med ICDP er, at vi arbejder relationelt og med ressourceorienterende tilgang til børnene. Omsorgsgiveren arbejder med sig selv og ser på sin egen rolle i samspillet med barnet. Omsorgsgiveren ser bag om barnets handlinger, når vi oplever uhensigtsmæssig adfærd hos barnet. Opmærksomheden er på, hvad omsorgsgiveren kan gøre for at hjælpe og støtte barnet. Vi arbejder med ICDP til stuemøder og P-møder, hvor vi sammen fremviser videoklip og evaluerer på, hvad der fungerer i samspillet, for at se, hvad vi kan gøre mere af.

P-møder: Her evalueres fællesaktiviteter, praksisfortællinger, videndeling og f.eks. opsamling på PLC eller ICDP.

Siden 2022 er Børnenes Rige en del af det kommunalt valgte tilsyns- og udviklingskoncept KIDS. Ved hjælp af KIDS materiale og observationer har vi på P-møder evalueret egen praksis. Observationer og udvalgte tematikker fra tilsynet, vil fremadrettet bidrage til udviklingen af evalueringskulturen.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

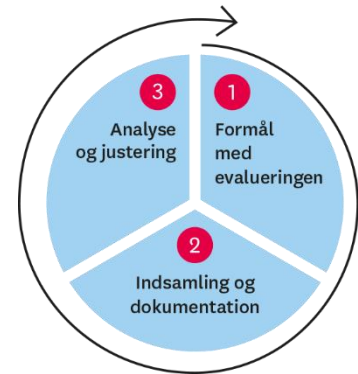
- Via PLC modellen, hvor de udfordringer der arbejdes med, kobles til læreplanen, læreplanstemaerne og det pædagogiske grundlag.
- På stuemøder (der laves kalender med tema og aktiviteter, der skrives ud til forældre på ALUA).
- Evaluering af konkrete gennemførte temaer på stuemøder.

- Der skal skabes en ny kultur for arbejdet med den skriftlige pædagogiske læreplan i 2024.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse, kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side, fx hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Vi har i Børnenes Rige arbejdet med at kvalificere vores pædagogiske praksis og skabe bedre betingelser for det enkelte barn, børnefællesskaber og børnenes leg i hverdagen på stuen. Ud af de 8 temaer i det pædagogiske grundlag har vi haft 3 temaer i fokus: børnesyn, børnefællesskaber og legen.

Vi har i den forbindelse lavet PLC forløb, som vi har gennemført og evalueret.

Formålet med evalueringen har været:

- At skabe bedre betingelser for legen.
- At skabe bedre betingelser for at børnene kan danne relationer og indgå i fællesskaber.
- Inddrage børneperspektivet mere i hverdagen.
- At kvalificeres vores pædagogiske praksis og vores professionelle læring.
- Blive klogere på hvordan de opstillede læringsmiljøer påvirker børnenes udbytte i forhold til børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Skabe mere kvalitet i hverdagen.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Observationer, praksisfortællinger, screeninger af praksis.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Vi skal være opmærksomme på, hvordan vi organiserer os i hverdagen. Hvis de voksne farer rundt, gør børnene det også. Når de voksne hengiver sig til legen, smitter det af på børnene og skaber mulighed for fordybelse og udvikling af legen.

Vi skal aftale:

- Hvem leger? - deltager i børnenes leg og guider i legen.
- Hvem er modtager? - tager imod børn og forældre.
- Hvem er "blæksprutte"? - hjælper og trøster, skifter bleer, tørrer næser mm.

Vi skal justere os efter børnene og have fokus på børneperspektivet. Derfor må vi være nysgerrige på børnenes ønsker, hensigter og behov. Sætte lege i gang, med temaer børnene er optaget af, udvikle legen sammen med børnene. Hjælpe og guide børnene i legen efter behov, ved at gå foran, bagved og ved siden af. Børn der føler sig set, hørt og forstået kommer mindre i konflikt.

Hvis børn skal opleve sig som en meningsfuld del af fællesskabet, er det vigtigt, at der er plads til forskellighed.

Børn lærer og udvikler sig i eget tempo og når vi skal udfordre og fremme barnets læring og udvikling, skal det være ud fra nærmeste udviklingszone. Det er vigtigt at de lege og aktiviteter børnene skal deltage i, er tilpasset barnets udviklingszone. Når tingene er for svære, falder børnene fra og er de for lette, kommer børnene til at kede sig. Det er vigtigt med nærværende og tydelige voksne.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

- Større fokus på børneperspektivet.
- Brug hinandens viden og erfaringer.
- Skabe små fællesskaber i det store.
- Fokuser på det der lykkes i hverdagen og arbejd videre derfra.
- Være opmærksom på, hvornår vi skal gå foran, bagved og ved siden af, for at støtte det enkelte barns eller gruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Fokus på ressourcerne hos det enkelte barn og børnegruppen.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrebestyrelsen har løbende været informeret om evalueringen af den pædagogiske læreplan. På bestyrelsesmøder er der blevet informeret om, hvad vi arbejder med i den pædagogiske læreplan og generelt i vores hverdag. Bestyrelsen støtter op om temaer og aktiviteter og kommer gerne med brugbart materiale og viden – f.eks. i forhold til, at vi skal arbejde med affaldssortering.

De har ligeledes været inddraget i opfølgning på og drøftelser af tilsyn, forældretilfredshedsundersøgelser og KIDS observationer. Forældrebestyrelsen har haft tilbud om at deltage i det pædagogiske tilsyn, men har desværre ikke haft mulighed.

I hverdagen, lytter vi både til forældrebestyrelsen samt andre forældres input eller tilbagemeldinger og vi går gerne i dialog.

Forældrebestyrelsen inddrages i skabelsen af politikker, bl.a. har politik omkring mad været diskuteret og snart skal vi snakke om ”skærm-politik”.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Leg og aktivitet: Prøve at skabe flere tematiserede legeområder. Legetøj og it-gadgets i børnehøjde. Have fokus på den voksnes deltagelse i og facilitering af leg og aktiviteter, samt beskytte legen.

Social og følelsesmæssig udvikling: Vi vil have fokus på følelser og empati i børnegruppen, samt styrke sociale færdigheder.

Relationer og samspil: Vi har erfaret og vil forsat have fokus på at dele børnene i små grupper, idet det skaber bedre betingelser for at danne venskaber børnene imellem. Vi vil være nysgerrige, udforskende og lyttende til børnenes perspektiver samt følge børnenes spor.

Sprog: Vi vil arbejde med det verbale og nonverbale sprog, have fokus på sprog i samspil, gøre brug af dialogisk læsning og sprogstrategierne.

Natur, udeliv og science: Facilitering af børnenes leg på legepladsen. Skabe aktiviteter hvor vi gør brug af det materiale, der er udleveret fra dagtilbud og undervisning, når vi arbejder med natur/naturforståelse.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

I hverdagen er vi gode til at reflektere, sparre og evaluere med hinanden på stuerne. Vi oplever at evaluering på P-møder og stuemøder fungerer godt, vi får drøftet det praksisnære og får anledning til at se tingene fra ”helikopterperspektiv”.

Vi har været gode til at gøre brug af PLC som evalueringsredskab, dog kan vi godt blive mere systematiske i vores brug. Bl.a. ved at bruge PLC rul som fast systematisk evalueringsmetode til stuemøder, samt anvende skriftlighed. Det kan f.eks. ske hver anden uge til stuemøde. Ved hjælp af KIDS materiale og pædagogisk tilsyn, har vi fået mulighed for at evaluere på vores egen praksis. Vi oplever, at en god evalueringskultur giver anledning til meningsfulde drøftelser, refleksioner, og ændringer af vores pædagogiske praksis i hverdagen.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Pt. giver denne evaluering ikke anledning til at justere vores skriftlige pædagogiske læreplan. Finder vi det nødvendigt på et tidspunkt, tager vi det op og justerer.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den
pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC